

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Jaarverslag
2025

Jaarverslag 2025

Colofon

Het jaarverslag 2025 is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten.

Redactie

Federatie Medisch Specialisten

Tekst

Tekst Selma Lagewaardt, Leene Communicatie

Vormgeving

Distincto Design

Fotografie

Tom van Limpt, Jan Willem Houweling, Kim van der Weerden, Bert Versteeg en Hans Tak.

Copyright

@ Federatie Medisch Specialisten maart 2026

Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

HOE WERKEN WIJ SAMEN BINNEN DE FEDERATIE MEDISCH SPECIALISTEN?

De Federatie Medisch Specialisten is er voor en door medisch specialisten. De inbreng van medisch specialisten is essentieel. Dit gebeurt via raden waar medisch specialisten zitting in hebben. Elke medisch specialist in een raad vertegenwoordigt een wetenschappelijke vereniging en dus een specialisme. Via deze raden maken de wetenschappelijke verenigingen gezamenlijk beleid over de medisch-specialistische zorg. Voor specifieke beleidsonderwerpen zijn diverse commissies en werkgroepen opgericht. Elke raad wordt geleid door een bestuurslid van de Federatie Medisch Specialisten. Er zijn vier raden: Beroepsbelangen, Kwaliteit, Opleiding en Wetenschap & Innovatie. Het bestuur van de Federatie Medisch Specialisten bestond in 2025 uit vijf medisch specialisten met ieder hun eigen aandachtsgebied. Zij worden gecontroleerd door de Algemene Vergadering, die bestaat uit de voorzitters van de 33 wetenschappelijke verenigingen die samen de Federatie vormen. De Federatie heeft ook netwerken en platforms rond specifieke onderwerpen. Daarnaast heeft de Federatie een Kennisinstituut, dat wetenschappelijke verenigingen begeleidt bij het ontwikkelen en implementeren van kwaliteitsproducten. Ook heeft de Federatie een eigen opleidingsinstituut: de Academie. Het enige opleidingsinstituut in Nederland van en voor medisch specialisten.

Voorwoord

2025 was een jaar vol dynamiek en contrasten. We vierden ons tienjarig bestaan met een groot lustrumcongres voor onze leden en presenteerden onze toekomstvisie Medisch Specialist 2035 - bevlogen, betrokken, verbindend. Een visie tot stand gekomen met input van ruim 3.000 (toekomstig) medisch specialisten, samen met andere zorgprofessionals, patiënten en experts. Het is een gezamenlijk antwoord op de uitdagingen in de zorg én een uitnodiging tot actie. Tegelijkertijd werd het jaar gekenmerkt door politieke onrust en instabiliteit, in binnen- en buitenland. Die ontwikkelingen bleven niet zonder gevolgen voor de zorg en voor de mensen die daarin werken.

Juist in deze roerige context koos de Federatie nadrukkelijk voor koersvastheid en vooruitkijken. We verstevigden onze positie als vertegenwoordiger van medisch specialisten, met één helder uitgangspunt: dokters moeten hun werk met plezier en bevlogenheid kunnen doen, in het belang van goede zorg voor hun patiënten.

We volgden alle politieke ontwikkelingen op de voet, namen actief deel aan het politieke debat en brachten de standpunten van de achterban waar nodig naar voren in Den Haag. Zo namen we zichtbaar positie in op thema's zoals passende zorg, beschikbaarheid van patiëntgegevens en gegevensuitwisseling en het verminderen van administratielast. Tegelijkertijd bleven we investeren in verbinding en inhoud door het delen van kennis en inzichten tijdens congressen en andere evenementen,

en door samen beleid te ontwikkelen op onder meer kwaliteit, beroepsbelangen, opleidingen en wetenschappelijk onderzoek.

De resultaten van 2025 zijn het gezamenlijke werk van velen. Dit alles hadden we niet kunnen doen zonder de tomeloze inzet van de vele dokters die actief zijn in commissies, werkgroepen en raden. Zij vormen het fundament onder alles wat we als Federatie doen. In dit jaarverslag lees je over de resultaten die we samen hebben bereikt.

Veel leesplezier!

Karel Hulsewé

Voorzitter Federatie Medisch Specialisten

Belangenbehartiging

In 2025 bestond de Federatie Medisch Specialisten tien jaar. Deze mijlpaal werd gemarkeerd met een lustrumcongres waar we ook onze toekomstvisie Medisch Specialist 2035 presenteerden. Het jubileumjaar viel samen met een politiek onrustige periode in Den Haag. Een roerige tijd, waarin de belangenbehartiging van onze achterban onze hoogste prioriteit had.

RONDOM DE TWEDE KAMERVERKIEZINGEN

Na de val van het kabinet in juni volgden nieuwe verkiezingen in oktober en een kabinetsformatie. In een onrustig jaar met vijf verschillende ministers van VWS bleef de boodschap van de Federatie onveranderd: stilstand is geen optie voor de zorg. De toegankelijkheid van de zorg moet overeind blijven voor alle patiënten.

In aanloop naar de verkiezingen stelde de Federatie de [Verkiezingsagenda 2025](#) op. Die agenda deelden we met politieke partijen en fracties en bevatte concrete voorstellen over het aanpakken van personeelstekorten, het verder brengen van passende zorg, betere beschikbaarheid van patiëntgegevens en het behoud van de vrije beroepskeuze. Onze agenda kwam voort uit signalen en peilingen onder de achterban. Naast deze inhoudelijke inbreng voerde de Federatie gesprekken met het ministerie van VWS en politici. De Federatie was daarnaast medeorganisator van Het Grote Zorgdebat 2025.

Tijdens de formatie stuurde de Federatie een [brief](#) aan informateur Van Haersma Buma waarin we dezelfde vier kernpunten onder de aandacht brachten. Ook voerden we gesprekken met formerende partijen en organiseerden we werkbezoeken om knelpunten in de praktijk zichtbaar te maken.

Rond Prinsjesdag reageerde de Federatie op de begroting met [de oproep](#) aan de politiek om koers te houden in politiek instabiele tijden en vast te blijven houden aan het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Tijdens het [Prinsjesdagontbijt](#) sprak Federatievoorzitter Karel Hulsegewé met de minister over passende zorg, de dagelijkse werkpraktijk van medisch specialisten en het belang van werkplezier om zorgverleners voor de zorg te behouden.

▲ Voorzitter Karel Hulsegewé spreekt bij het Prinsjesdagontbijt

AANVULLEND ZORG- EN WELZIJNSAKKOORD (AZWA)

In december 2024 stuurde de Federatie met UMCNL, Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN), Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) een brief aan de minister van VWS waarmee de gesprekken over het AZWA opgeschort werden. De reden hiervoor was dat het kabinet besloot om 315 miljoen te bezuinigen op de begroting van VWS. In februari schreven dezelfde partijen in [een brief](#) aan minister Agema dat ze onder voorwaarden bereid waren de gesprekken over het AZWA te hervatten. In maart van 2025 zijn de onderhandelingen vervolgens hervat.

In juli bereikten de zestien zorgpartijen en de minister van VWS overeenstemming en in september volgde de [ondertekening](#) van het AZWA. De afspraken bouwen voort op de beweging naar passende zorg die is ingezet met het Integraal Zorgakkoord (IZA). In het AZWA staan de gelijkwaardigere toegang tot zorg en welzijn, én het afwenden van een onbeheersbaar arbeidsmarkttekort centraal.

▲ Ondertekening van het AZWA

PASSENDE ZORG

De zorgvraag groeit en wordt complexer terwijl we te maken hebben met schaarste aan personeel en middelen. Om de zorg toegankelijk, betaalbaar en van hoge kwaliteit te houden, is een omslag naar passende zorg noodzakelijk. Medisch specialisten nemen hierin het voortouw, vanuit de overtuiging dat passende zorg begint in de spreekkamer.

In juli publiceerde de Federatie [de resultaten](#) van een peiling onder medisch specialisten. Daaruit blijkt dat zij passende zorg omarmen en zien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Ruim 1.500 medisch specialisten deelden hun ervaringen, voorbeelden en concrete suggesties over wat er nodig is om passende zorg verder te brengen.

Een concreet voorbeeld van werken aan passende zorg is het [Less is More-traject](#), opgezet door de Federatie samen met het programma Zorgevaluatie & Gepast

Gebruik (ZE&GG). Dit traject richt zich op het verantwoord reduceren van zorg met weinig of beperkte toegevoegde waarde voor de patiënt. In september zijn de eerste dertien onderwerpen goedgekeurd waarvan de richtlijnen worden aangepast. Dat nieuws werd breed opgepikt in landelijke media, waaronder de Volkskrant, NOS, Trouw, RTL Nieuws, NU.nl en NRC. In november volgden nog eens vijf onderwerpen.

EEN WERKBARE WET KWALITEITSREGISTRATIES

In november 2025 is de [Wet kwaliteitsregistraties zorg](#) aangenomen (per 1 januari 2026 van kracht). De wet is een belangrijke stap naar betere zorgkwaliteit met minder administratieve lasten voor medisch specialisten. Door duidelijke afspraken over welke kwaliteitsregistraties zinvol en noodzakelijk zijn, ontstaat meer focus op zorg met daadwerkelijke meerwaarde voor de patiënt. De Federatie speelde een actieve rol in de totstandkoming van de wet en heeft zich actief ingezet om steun voor de wet te krijgen bij de politiek.

BESCHIKBAARHEID VAN PATIËNTGEGEVENS

De Federatie zet zich in voor betere beschikbaarheid van patiëntgegevens. Dit is cruciaal voor patiëntveiligheid en helpt de administratieve lasten te verminderen. In maart publiceerde de Federatie een [enquête](#) waaruit bleek dat slechte beschikbaarheid van patiëntgegevens dagelijks risico's oplevert voor de patiëntveiligheid.

[Lees verder op pagina 6 >](#)

BELANGRIJKSTE LOBBYTHEMA'S 2025

Federatie

- Behoud van zorgprofessionals
- Passende zorg
- Beschikbaarheid patiëntgegevens en gegevensuitwisseling
- Verminderen administratielast
- Organisatie acute zorg
- Beschikbaarheid genees- en hulpmiddelen (ziekenhuisapothekers, reumatologen, kinderartsen)
- Preventie
- Behoud vrije beroepskeuze
- Behoud flexibele schil zorg (zzp)
- Kwaliteitsregistraties
- Kabinetsformatie

Wetenschappelijke verenigingen

- Psychiaters: bemoeizorg
- Gynaecologen: vrouwengezondheid en vrouwspecifieke aandoeningen
- Klinisch geriateren: organisatie ouderenzorg
- Kinderartsen: medische kindzorg
- Radiologen: MRI-screening bij zeer dicht borstweefsel
- Intensivisten: ic-capaciteit en pandemische paraatheid
- Plastisch chirurgen: menswaardig vergoedingssysteem
- Klinisch fysici: opname klinisch fysicus in wet BIG
- Medisch microbiologen en klinisch chemici: private equity bij laboratoria

2025 IN VOGELVLUCHT

JANUARI

- 10 KNMG doet beroep op kabinet: 'Stop schending humanitair recht in Gaza'
- 16 Website [openovertuchtrecht.nl](#) online
- 16 Factsheet [tussentijdse nacontroles door medisch specialist en huisarts](#)
- 24 Podcast [Federatie met Klaas Dijkhof](#)
- 28 [Handreiking normtijden en normtijdenonderhoud](#)

FEBRUARI

- 1 [Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting neemt afscheid; vice-voorzitter Selma Tromp neemt waar](#)
- 4 Podcast [Federatie over misinformatie](#)
- 5 Brief aan minister Agema over deelname aan AZWA
- 6 Webinar over [gelijkgerichtheid](#)
- 18 [Herziene handreiking Taakherschikking](#)

MAART

- 6 [Zelfevaluatie-instrument veilig opleidingsklimaat vernieuwd](#)
- 18 [Bijeenkomst platform Informatiebeleid](#)
- 19 [Resultaten enquête beschikbaarheid patiëntgegevens aangeboden aan minister Agema](#)
- 26 [Concentratie en spreiding van zorg: nieuwe afspraken over kankerzorg en vaatchirurgie](#)
- 27 [Bijeenkomst Succesvolle AI: hoe maak je dat meetbaar?](#)

Ruim 1.100 artsen gaven aan dat gebrekkige ict en slecht gekoppelde systemen het uitwisselen van gegevens vaak onmogelijk maken. De enquête hebben we overhandigd aan de minister van VWS. De uitkomsten kregen brede media-aandacht, onder meer bij de NOS, NRC, Skipter en regionale media. Ook Patiëntenfederatie Nederland sprak haar zorgen uit. De Federatie riep de minister op om regie te nemen en af te dwingen dat systemen beter met elkaar communiceren. Vervolgens heeft het ministerie van VWS besloten een **tijdelijke oplossing** voor beeldbeschikbaarheid te realiseren, in lijn met de wens van de Federatie en de Nederlandse Vereniging voor Radiologie (NVvR).

Daarnaast nam de Federatie het initiatief om met steun van twaalf andere zorgpartijen een brief aan de Tweede Kamer te sturen met de **oproep** om de digitalisering in de zorg te versnellen. Federatiebestuurslid Iris Verberk bracht onze standpunten naar voren in de **Volkskrant** en **ICT Health**. In KNMG-verband bereidt de Federatie de achterban voor op de komst van de European Health Data Space (EHDS). Onder andere via consultaties brengt de Federatie zowel in Den Haag als in Europa het belang van werkbare regels onder de aandacht, met oog voor de praktijk van de medisch specialist.

Opinie: Concentratie van zorg gaat niet werken als we patiëntgegevens niet beter delen

de Volkskrant

CAO

Namens de Federatie onderhandelt de LAD aan de cao-tafels voor goede arbeidsvoorwaarden voor medisch specialisten in dienstverband. In maart 2025 werd ingestemd met de nieuwe Cao GGZ, met afspraken over loon, zeggenschap, balansbudget, reiskosten en scholingsvergoeding. In het najaar volgde een resultaat voor de nieuwe AMS 2025, met afspraken over loonsverhoging,

hersteltijd en betere kansen voor startende specialisten. Sinds april 2025 overleggen LAD en UMCNL over herziening van hoofdstuk 15 van de Cao UMC, in voorbereiding op de cao-onderhandelingen die in oktober begonnen. Thema's zijn loonsverhoging, duidelijkheid over de lengte van de werkweek, balansverlof en meer eigen regie op werktijden. Volg de actuele cao-ontwikkelingen via: www.demedischspecialist.nl/cao

NORMALISERING WERKWEEK

'Het is meer dan logisch om van een 40-urige werkweek uit te gaan', stelde Federatievoorzitter Karel Hulsegé onder andere in **Zorgvisie** en ons eigen **magazine Medisch Specialist**. Hulsegé pleit voor een breed gesprek over een 40-urige werkweek als nieuwe norm voor medisch specialisten, in loondienst én vrijgevestigd. Tot 55 uur werken is ongezond, en uit onderzoek blijkt dat medisch specialisten dit ook niet willen. De normalisering van de werkweek van medisch specialisten stond in 2025 op de agenda van de cao-tafels en blijft ook in 2026 een belangrijk thema. De Federatie initieert samen met de LAD en de NVZ een **onderzoek** naar de impact van een kortere werkweek op werkdruk, inzetbaarheid en continuïteit van zorg. Daarnaast bracht de Federatie het onderwerp nadrukkelijk in het publieke debat omdat de norm is verouderd.

◀ Federatievoorzitter Karel Hulsegé pleit in **Zorgvisie** voor 40-urige werkweek

WERKBEZOEKEN

De Federatie nodigt regelmatig politici uit voor werkbezoeken aan ziekenhuizen en instellingen – zowel namens de Federatie als voor de wetenschappelijke verenigingen. Werkbezoeken zijn een mooie gelegenheid voor politici om een gevoel te krijgen bij de dagelijkse praktijk en om samen de diepte in te gaan rond specifieke onderwerpen. Dit jaar was Kamerlid Elke Slagt-Tichelmann te gast in het **Frisius MC Leeuwarden**.

Daarnaast bezocht de Federatievoorzitter het **Meander MC** in Amersfoort om te praten over thema's die spelen op de werkvloer zoals concentratie en spreiding van zorg, calamiteiten en initiatieven om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden.

▲ Federatievoorzitter Karel Hulsegé bezoekt het Meander MC in Amersfoort

MEEDENKADVIEZEN VERGOED

Na jarenlang overleg is het voor medisch specialisten per 1 januari 2026 mogelijk om het **meedenkadvies** aan de huisarts te registreren en te declareren. Daarmee wordt de samenwerking tussen huisartsen en medisch specialisten beter gefaciliteerd en erkend. De Federatie stelde hiervoor een handreiking op om artsen te ondersteunen bij deze nieuwe zorgprestatie. Zo wordt laagdrempelig overleg gestimuleerd, met als doel betere zorg voor de patiënt en efficiëntere inzet van specialistische kennis.

GENEESMIDDELENTKORTEN

Geneesmiddelentekorten vormen een groeiend probleem. In het AZWA zijn afspraken gemaakt om de beschikbaarheid van bestaande geneesmiddelen beter te borgen, patiënten beter te informeren en adequater te reageren bij dreigende tekorten. De Federatie werkt samen met zorgpartijen aan het verbeteren van de beschikbaarheid van geneesmiddelen en het opvangen van tekorten. Bij (dreigende) tekorten coördineert het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen (LCG), met inbreng van medisch specialisten, snelle maatregelen en behandeladviezen voor de meest urgente patiënten. Daarnaast is wetgeving aangepast om versnelde import van geneesmiddelen mogelijk te maken en zijn op Europees en nationaal niveau lijsten met kritieke geneesmiddelen opgesteld om effectiever beleid te kunnen maken.

SAMEN MET DE KNMG

- **Medische zorg voor mensen zonder verblijfsstatus**
De Federatie en de KNMG brachten gezamenlijk het standpunt onder de aandacht dat iedereen recht heeft op zorg, ongeacht de verblijfsstatus. Dit deden zij in reactie op de Asielnoodmaatregelenwet en het wijzigingsvoorstel hierop, en adviezen van de Raad van State.
- **Medische zorg in conflictgebieden**
De Federatie sloot zich aan bij initiatieven van de KNMG om medische neutraliteit in conflictgebieden te beschermen. Samen vroegen zij bij de Nederlandse en Europese overheid aandacht voor de veiligheid van zorgverleners en patiënten. Ook steunde de Federatie oproepen van artsen, waaronder kinderartsen, voor toegang tot zorg voor de meest kwetsbaren.
- **Medische desinformatie**
Samen met de KNMG vroeg de Federatie aandacht voor de risico's van medische desinformatie. Daarnaast ondersteunde de Federatie de campagne tegen medische desinformatie, opgezet door de KNMG en isdatechtzo.nl. Hiermee benadrukken beide organisaties het belang van betrouwbare medische informatie.

APRIL

- 3 **Bijeenkomst Medisch Specialist 2035 regio Amsterdam**
- 9 **Brief aan de Tweede Kamer: versnel de digitalisering in de zorg**
- 10 **Bijeenkomst Platform Medisch Specialisten Patiëntveiligheid**
- 16 **Webinar spreiding en concentratie van zorg**
- 17 **Federatie en KNMG trekken zich terug uit adviesraad Zorgkaart Nederland**
- 18 **Nieuwe Cao Ziekenhuizen**
- 22 **Nieuwe Cao GGZ**

MEI

- 8 **Bijeenkomst Netwerk Europa**
- 8 **KNMG en isdatechtzo.nl starten campagne tegen desinformatie**
- 13 **Tweede Kamer neemt Wet kwaliteitsregistraties zorg aan**
- 14 **Website Werken met de gedragscode gelanceerd voor onderzoekers**
- 16 **Werkbezoek aan het Frisius MC met Kamerlid Elke Slagt-Tichelmann**
- 16 **Federatie ondersteunt overheids campagne 'Zeg nee tegen vaper'**

JUNI

- 3 **Vice-voorzitter Selma Tromp reageert op val van kabinet: Stilstand is geen optie voor de zorg**
- 5 **Federatie ondertekent zorgmanifest tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag**
- 12 **Bijeenkomst Platform Medisch Specialisten Patiëntveiligheid**
- 19 **Karel Hulsegé benoemd als voorzitter Federatie Medisch Specialist**

VISIE OP ACUTE ZORG

In juli publiceerde de Federatie samen met de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen (NVSHA) een visiedocument over toekomstbestendige acute zorg. Kern van de boodschap: behoud van toegankelijke spoedzorg vraagt om fundamentele keuzes en versterking van de hele acute zorgketen.

Op 1 januari 2026 trad de NVSHA toe tot de Federatie, wat de gezamenlijke inzet voor toekomstbestendige acute zorg verder versterkt.

FMS in aanloop naar debat: toegankelijke spoedzorg vraagt versterking van de hele keten

BEHOUD VRIJE BEROEPSKEUZE

De vrije beroepskeuze voor medisch specialisten bleef ook in 2025 een terugkerend thema in het politieke debat. De Federatie staat voor keuzevrijheid in arbeidsvorm, omdat die bijdraagt aan professionele autonomie, werkplezier en continuïteit van zorg.

Tijdens de kabinetsformatie bracht de Federatie dit standpunt opnieuw onder de aandacht van formateur Van Haersma Buma. Daarnaast bleef de Federatie het onderwerp agenderen in gesprekken met politici en via bijeenkomsten en webinars over gelijkgerichtheid in de zorg.

ZELFSTANDIGENBELEID

Sinds 1 januari 2025 is de Belastingdienst strenger gaan handhaven op de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA), ook in de medisch-specialistische zorg. Hoewel wij de aanpak van schijnzelfstandigheid ondersteunen, zijn er zorgen over de manier waarop de regels nu worden toegepast vanwege het belang van de flexibele schil van zelfstandigen in de zorg. Samen met andere zorgpartners deed de Federatie een oproep aan de politiek om in 2026 risicogericht te handhaven. Dit geeft het landsbestuur en het zorgveld ruimte om alternatieven uit te werken, terwijl de continuïteit van de zorg gewaarborgd blijft en onnodige naheffingen en boetes worden voorkomen.

MEDIABELEID

Een krachtige reputatie en positie opbouwen in het publieke debat. Dat is het doel van ons mediabeleid, namens 32 wetenschappelijke verenigingen en 24.000 medisch specialisten. Dit doen we door belangrijke issues op de kaart te zetten en het netwerk met journalisten actief te onderhouden. In 2025 kregen we honderden persverzoeken voor dagbladen, tv en radio, organiseerden we gesprekken tussen wetenschappelijke verenigingen en de NOS, gaven we mediatrainingen en gaven de Federatievoorzitter en bestuursleden interviews aan diverse (landelijke) media.

MEDIA-ONDERWERPEN FEDERATIE

- Behoud van zorgprofessionals (werkplezier, 40-urige werkweek)
- Passende Zorg (Less is More-projecten)
- Beschikbaarheid patiëntgegevens en gegevensuitwisseling
- Behoud vrije beroepskeuze
- Concentratie en spreiding van zorg
- Reactie op Miljoenennota Prinsjesdag
- Visie Medisch Specialist 2035

MEDIA WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN (SELECTIE)

- Anesthesiologen: chronische pijn, opioïdengebruik, pijnbehandeling tijdens de bevalling, duurzaamheid
- Chirurgen: duurzaamheid, passende zorg (Less is More)
- Dermatologen: skin care, zonbescherming, eczeem
- Gynaecologen: vrouwengezondheid en vrouwspecifieke aandoeningen, pijnbehandeling

- tijdens de bevalling, donoren, anticonceptie, bevallingsplan, budgetbekostiging geboortezorg
- Internisten: misinformatie, administratieve lasten
- Intensivisten: ic-capaciteit, toekomst ic-zorg
- Kinderartsen: vaperen, overgewicht, opvang kinderen uit Gaza, vitamine K-vaccinatie, RS-vaccinatie, energydranken

▲ NVK-voorzitter Lissy de Ridder in De Sociëteit

- Klinisch chemici: private equity laboratoria, zelftesten
- Klinisch geriaters: griepseizoen ziekenhuis, onnodige ziekenhuisopname ouderen
- Kno-artsen: gehoorschade
- Longartsen: vaperen, luchtkwaliteit
- Medisch microbiologen: private equity, antibioticaresistentie
- Medisch oncologen: oncolytica
- Nucleair geneeskundigen: medische isotopen
- Oogartsen: oogletsel door vuurwerk, bijziendheid bij kinderen
- Plastisch chirurgen: letsel door vuurwerk, cosmetische

OPINIE

Opinie: Bemoeizorg voorkomt escalaties met verwarde personen

deVolkskrant

▲ NVMM-voorzitter Wim Ang in Nieuwsuur

- ingrepen buitenland bijtincidenten honden, vergoeding reconstructie na borstkanker
- Psychiaters: bemoeizorg, euthanasie bij psychisch lijden, cruciale ggz, wachtlijsten, toekomstvisie ggz, suïcidepreventie, psychedelica, afbouw antidepressiva
- Radiologen: MRI-screening bij zeer dicht borstweefsel, AI in de radiologie, total bodyscan
- Urologen: prostaatkankerscreening
- Ziekenhuisapothekers: geneesmiddelentekorten, doorgeleverde bereidingen

▲ NVZA-voorzitter Claartje Samsom in het NOS-journaal

ONLINE MEDIA

YouTube 13.640 views

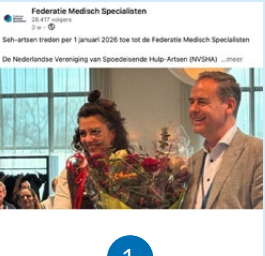

LinkedIn 28.371 volgers

TOP 3 LINKEDIN

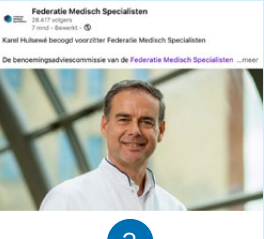

28.371 volgers

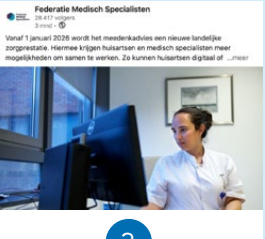
1

36.044

2

29.764

3

29.694

ONZE PODCASTS IN 2025

- Politieke podcast met Klaas Dijkhof
🎧 1.413x beluisterd
- Misinformatie: sociale media zijn een meningenmachine,
🎧 1.302x beluisterd

Ontwikkeling en uitoefening van het vak

Om hun vak goed te kunnen uitoefenen, blijven medisch specialisten zich ontwikkelen en inspelen op de veranderende omgeving. Om richting te geven aan de ontwikkeling van het vak, stelde de Federatie een nieuwe toekomstvisie Medisch Specialist 2035 op. Daarnaast ondersteunden we bij thema's als doorontwikkeling van de medische vervolgopleiding, duurzaamheid en een goed onderzoeksklimaat.

TOEKOMSTVISIE MEDISCH SPECIALIST 2035

Tijdens het lustrumcongres op 19 juni presenteerde de Federatie de toekomstvisie Medisch Specialist 2035 – bevlogen, betrokken en verbindend. De wereld verandert in hoog tempo en dat raakt de medisch-specialistische zorg. Met deze visie geven we richting aan de zorg van morgen. Aan hoe we de zorg toegankelijk houden, keuzes rechtvaardigen en het vak aantrekkelijk houden voor huidige en toekomstige generaties.

De visie is tot stand gekomen met input van ruim 3.000 (toekomstig) medisch specialisten en andere betrokkenen. De visie biedt een kompas voor toekomstbestendige zorg vanuit onze drijfveren: we stellen de mens centraal, onze verantwoordelijkheid reikt verder dan de spreekkamer en we hebben aandacht voor gezondheid en werkplezier van onszelf en ons team. Deze drijfveren zijn uitgewerkt in [zeven samenhangende thema's en ambities](#).

De visie heeft veel energie in het veld losgemaakt. Wetenschappelijke verenigingen, vakgroepen en medische staven gebruiken de visie als houvast bij thema's als duurzame inzetbaarheid, toegankelijkheid en schaarste, en kennis en vaardigheden van de toekomst. Op steeds meer plekken helpt de visie om signalen en behoeften uit de praktijk te duiden en het gesprek te voeren over richting, prioriteiten en grotere vraagstukken richting 2035.

DE JONGE SPECIALIST

De Federatie werkt nauw samen met De Jonge Specialist (DJS), de belangenbehartiger voor a(n)ios en arts-onderzoekers. Onder andere aan initiatieven zoals Medisch Specialist 2035, Ruimte voor opleiden, Veilig opleidingsklimaat en Opleidingsfinanciering. Dit jaar reikten de Federatie en DJS samen de Opleidingsprijs uit tijdens het MMV-congres. DJS-voorzitter Kirsten Dabekaussen trad op als dagvoorzitter bij zowel het Federatie Lustrumcongres als het MMV-congres.

◀ Niels van Heerbeek wint Opleidingsprijs 2025

Ter ondersteuning is er een [toolbox](#) beschikbaar waar men praktische middelen en methoden kan vinden om met de visie aan de slag te gaan.

SPREIDING EN CONCENTRATIE VAN ZORG

Een van de grote uitdagingen van deze tijd is het waarborgen van de toegang tot goede zorg. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is daarom afgesproken te zoeken naar een nieuwe balans tussen concentreren en spreiden van zorg. Door complexe zorg te concentreren op basis van volumennormen kan de toegankelijkheid worden geborgd, met behoud van kwaliteit. Het is wel van belang dat dit hand in hand gaat met spreiding van laagcomplexiteit zorg.

De Federatie was in 2025 nauw betrokken bij rondetafelgesprekken met ziekenhuizen, verpleegkundigen, zorgverzekeraars en patiëntenorganisaties. In maart leidde dit tot landelijke [afspraken](#) over kankerzorg en vaatchirurgie. Vanaf 2027 worden achttien complexe behandelingen alleen uitgevoerd in ziekenhuizen die deze ingrepen vaak doen, terwijl minder complexe zorg wordt gespreid. Deze landelijke afspraken kregen veel aandacht in de media, onder andere in [NRC](#) en op [Radio 1](#).

In november publiceerde Zorginstituut Nederland de herverdelingsscenario's voor hoog-complexe oncologische en vaatchirurgische zorg. De Federatie bleef daarbij benadrukken: concentratie kan alleen werken als de implementatie hand in hand gaat met spreiding van laagcomplexiteit zorg en goede gegevensuitwisseling tussen zorginstellingen. In een [brief](#) aan de minister wees de Federatie op knelpunten die de achterban tegenkomt bij de verdere implementatie van concentratie en spreiding, zoals goede databeschikbaarheid, het gebrek aan spreiding en het belang van regie vanuit de overheid. De Federatie gaf aan niet te gaan spreken over de tweede tranche voordat deze knelpunten zijn opgelost.

THUISARTS

In 2025 groeide Thuisarts verder uit tot de centrale plek voor betrouwbare en begrijpelijke informatie over gezondheid en ziekte. Sinds 2024 werken de Federatie Medisch Specialisten, het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en Patiëntenfederatie Nederland intensief samen aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van dit platform. De [campagne](#) Zoek jezelf niet ziek benadrukte het belang van betrouwbare medische informatie en bereikte miljoenen mensen. Inhoudelijk is het informatieaanbod verder uitgebreid: in 2025 verschenen er 27 nieuwe en 92 geactualiseerde tweedelijns teksten. Ook is een vertaalfunctie in 28 talen toegevoegd. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor lancering van een Thuisarts-app en de AI-assistent in 2026.

WETENSCHAPS- EN INNOVATIEPRIJS 2025

De [ARTICA-trial](#) won dit jaar de Wetenschaps- en innovatieprijs 2025. Deze studie liet zien dat het veilig en effectief is om bij pijn op de borst een hartinfarct thuis in de ambulance uit te sluiten in plaats van in het ziekenhuis. De Wetenschaps- en innovatieprijs is bedoeld om impactvol wetenschappelijk onderzoek door medisch specialisten een podium te geven.

▲ De ARTICA-trial won dit jaar de Wetenschaps- en innovatieprijs 2025

ZORGEVALUATIE

Zorgevaluatie geeft inzicht in de effectiviteit van bestaande zorg en diagnostiek. De Federatie is partner in het programma Zorgevaluatie en Gepast gebruik (ZE&GG). In 2025 is een doorlopende agenderings- en subsidieronde gestart waar wetenschappelijke verenigingen hun meest impactvolle kennisvragen kunnen indienen. Hieruit zijn dit jaar tien kennisvragen geselecteerd die gezamenlijk worden uitgewerkt. Ook werkte de Federatie dit jaar aan een standpunt over het agenderen van kennisvragen en een handreiking om wetenschappelijke verenigingen voor te bereiden op de regierol die ze de komende jaren gaan krijgen in het zorgevaluatieproces.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

AI krijgt een steeds grotere rol in het werk van de medisch specialist. De [commissie AI](#) van de Federatie volgt de ontwikkelingen en geeft input en advies voor het ontwikkelen van gezamenlijk beleid. Ook maakt de commissie handreikingen voor dokters in het veld. In 2025 zijn er netwerkbijeenkomsten georganiseerd om kennis en ervaringen uit te wisselen over [het meten van kwaliteit van AI](#) en over [AI-geletterdheid](#). Daarnaast is een start gemaakt met het ontwikkelen van een competentieset voor opleidingen die beschrijft wat een medisch specialist minimaal moet weten en kunnen om op een veilige en effectieve manier te werken met AI.

- 19

Oproep KNMG en federatiepartners aan kabinet: 'Verdedig en draag medische neutraliteit actief uit'
- 19

ARTICA trial wint Wetenschaps- en innovatieprijs 2025
- 19

Lustrumcongres Federatie
- 19

Federatie presenteert Toekomstvisie Medisch Specialist 2035
- JULI
- 2

Federatie presenteert Verkiezingsagenda 2025
- 10

Federatie en NVSHA publiceren visiedocument Acute zorg
- 16

Aankondiging: Samara Jaber nieuwe directeur Kennisinstituut
- AUGUSTUS
- 21

Medisch Contact: 'Juridisch loket Federatie en LAD uitgegroeid tot breed expertisecentrum'
- 28

Medisch Contact podcast met voorzitter Karel Hulsewé: 'Werkplezier moet topprioriteit zijn'
- SEPTEMBER
- 8

Zorgpartijen ondertekenen AZWA
- 16

Thuisarts lanceert campagne over betrouwbare medische informatie
- 16

Federatievoorzitter reageert op Miljoenennota: 'Houd koers in politiek instabiele tijden'
- 17

Brief aan de Tweede Kamer over de toegankelijkheid van spoedzorg
- 18

Congres Zorgevaluatie
- 22

Meedenkadvis wordt per januari 2026 vergoed
- 22

Project Ruimte voor opleiden formuleert kernactiviteiten basisarts in het ziekenhuis

TOELATING DURE GENEESMIDDELEN

In 2025 is het Zorginstituut gestart met het ontwikkelen en inrichten van een nieuw systeem van markttoelating en beoordeling van nieuwe (dure) geneesmiddelen. In samenspraak met de wetenschappelijke verenigingen levert de Federatie hieraan een bijdrage. De geneesmiddelencommissies van de wetenschappelijke verenigingen krijgen een nog belangrijkere rol in dit nieuwe systeem. Binnen het huidige systeem hebben de geneesmiddelencommissies dit jaar bij ruim 25 nieuwe geneesmiddelen/indicaties een onderbouwde beoordeling afgegeven aan het Zorginstituut of aan ZN voor de markttoelating en vergoeding. Het nieuwe systeem wordt in 2027 ingevoerd.

KWALITEITSGELDEN

De Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS) is het kwaliteitsfonds van en voor medisch specialisten: het maakt kwaliteitsprojecten mogelijk die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en transparantie van medisch-specialistische zorg. In 2025 zijn 104 SKMS-projecten afgerond en 54 nieuwe gestart. Ook is er een openbaar toegankelijk [online overzicht](#) van alle SKMS-projecten gelanceerd waar wetenschappelijke verenigingen en andere belangstellenden kunnen inzien welke projecten er bij andere verenigingen lopen. Via het [SKMS e-zine](#) delen we goede voorbeelden met stakeholders.

DOORONTWIKKELING MEDISCHE VERVOLGOPLEIDINGEN

Samen met de wetenschappelijke verenigingen werkt de Federatie aan de kwaliteit, organisatie en doorontwikkeling van de medisch-specialistische vervolgopleidingen. In 2025 lag de focus op de doorontwikkeling van het Zelfevaluatie-instrument veilig opleidingsklimaat en op de herziening van het Kwaliteitskader medisch-specialistische vervolgopleidingen, inclusief een actuele competentieset voor supervisors en opleiders. Daarnaast hebben we samen met De Jonge Specialist (DJS) de [werkgroep Opleidingsfinanciering](#) opgestart. De werkgroep richt zich op het breed beschikbaar maken van de benodigde kennis en vaardigheden om, rekening houdend met de belangen van alle betrokkenen, verantwoorde financiële keuzes te kunnen maken.

De Federatie organiseerde twee netwerkbijeenkomsten met de COC-voorzitters en bezocht tien centrale

opleidingscommissies (COC's). Diverse medisch specialisten waren op voordacht van de Federatie actief in opleidingsgerelateerde gremia zoals het College Geneeskundig Specialismen (CGS) van de KNMG en het Capaciteitsorgaan. Ook zijn twee medisch specialisten afgevaardigd in het bestuur van Stichting Bols voor de verdeling van de opleidingsplaatsen.

In 2025 hebben we nieuwe stappen gezet in het project [Ruimte voor opleiden](#). Het doel is een gemeenschappelijke kennisbasis voor alle aios mogelijk te maken en hen op te leiden voor brede inzetbaarheid in netwerkzorg. Zo werden de [vijf kernactiviteiten](#) vastgesteld met benodigde leerdoelen om dokter in het ziekenhuis te worden. Naast vakinhoudelijke ontwikkeling zijn ook vakoverstijgende en persoonlijke ontwikkeling van groot belang om een breed inzetbare medisch specialist te worden en blijven. De Federatie faciliteert dat bestaand trainingsmateriaal breed beschikbaar komt en ontwikkelt daarnaast zelf e-learningen. Dit jaar zijn cursussen over zorgevaluatie en digitale zorg opgeleverd in de digitale leeromgeving (DLO).

INZICHT IN KWALITEITSINFORMATIE

Momenteel worden kwaliteitsgegevens nog via verschillende kanalen verspreid. Dat leidt tot versnippering en soms zelfs tot desinformatie. Om dit te doorbreken, ondertekende de Federatie het door de Patiëntenfederatie opgestelde [manifest](#) Inzicht in kwaliteit van medische zorg. Hiermee pleiten we voor eenduidige, betrouwbare kwaliteitsinformatie. In een interview met Zorgvisie benadrukte de voorzitter het belang: 'Transparantie in kwaliteitsinformatie is het nieuwe normaal.'

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is een van de pijlers van onze Visie Medisch Specialist 2035. Dit jaar werkten we samen met twintig wetenschappelijke verenigingen aan een kennisagenda Duurzaamheid, waarin de belangrijkste kennisvragen voor duurzame zorg zijn verzameld. De publicatie volgt in 2026. Samen met de Groene Zorg Alliantie organiseerden we de bijeenkomst [Medicatie en groene zorg](#) waar we kennis deelden over het verkleinen van de milieu-impact van medicijnen.

ADVIESRAAD ZORGKAART NEDERLAND

De Federatie Medisch Specialisten en de KNMG besloten in april zich terug te trekken uit de adviesraad van Zorgkaart Nederland. Sinds de oprichting zijn we betrokken geweest bij Zorgkaart Nederland om de kwaliteit en betrouwbaarheid van reviews te borgen. Die betrokkenheid heeft in de

beginjaren geleid tot verbeteringen op onderdelen van het platform. Er is onvoldoende vertrouwen dat via de adviesraad verdere verbeteringen gerealiseerd kunnen worden om zorgverleners te beschermen tegen individuele, moeilijk te verifiëren reviews. De Federatie vindt het belangrijk dat patiënten betrouwbare keuze-informatie krijgen over zorginstellingen en werkt met de Patiëntenfederatie aan diverse landelijke trajecten op dit gebied.

PREVENTIE

Preventie is een belangrijke pijler van de visie Medisch Specialist 2035. De Federatie benadrukt de rol van medisch specialisten als aanjagers van preventie en gezondheid. Met een [position paper](#) waarin we het belang van betrouwbare medische informatie onderstreepten, zette de Federatie zich in tegen desinformatie in de zorg. Daarnaast steunde de Federatie de overheids campagne Nee tegen vaperen, en sprak zij zich uit voor het Vuurwerkmanifest.

GOED ONDERZOEKSKLIMAAT

De Federatie zet zich in voor een goed medisch-wetenschappelijk klimaat voor arts-onderzoekers. Samen met Health-RI werken we aan het oplossen van knelpunten in onderzoek, het aanpassen van wet- en regelgeving en het vergroten van bewustwording over het delen van data. Dit jaar lanceerden we samen de website [Werken met de gedragscode](#), een praktisch hulpmiddel voor onderzoekers om de gedragscode gezondheidsonderzoek toe te passen in hun werk.

KWALITEIT VAN ZORGINNOVATIES

Om zorginnovaties te ontwikkelen en beoordelen organiseert Health Innovation Netherlands (HI-NL) rondetafelsessies. De Federatie levert hiervoor kennis door vertegenwoordigers van wetenschappelijke verenigingen te laten deelnemen aan deze besprekingen. Dit jaar hebben we vertegenwoordigers afgevaardigd voor zes bijeenkomsten.

TER ONDERSTEUNING VAN DE PRAKTIJK

Dit jaar ontwikkelde de Federatie een groot aantal handreikingen, factsheets en instrumenten voor medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen:

- [Handreiking Governance sponsor- en dienstverleningsrelaties tussen zorgprofessionals en industrie](#)
- [Handreiking Anticiperen op groei en krimp \(in de msz\)](#)
- [Factsheet Lokale regelingen voor duurzame inzetbaarheid](#)
- [Handreiking Meedenkadviezen](#)
- [Overzicht instrumenten voor samen beslissen](#)
- [Handreiking voor adequate registratie in het epd](#)
- [Addendum Handreiking voor adequate registratie in het epd](#)
- [Factsheet Vergroot je werkplezier](#)
- [Handreiking Het goede gesprek \(Gezond en veilig werken in de AMS\)](#)
- [Modelreglement Functioneringsvraag \(herziening\)](#)
- [Handreiking Taakherschikking \(herziening\)](#)
- [Handreiking Normtijden en normtijdenonderhoud](#)
- [Factsheet Afspraken over tussentijdse \(na\)controles door medisch specialist en huisarts](#)

OKTOBER

- 1 [Federatie vraagt aandacht voor geneesmiddelen tekorten](#)
- 3 [Voorzitter Karel Hulsewé in Skipr: 'Wat de zorg van Den Haag nodig heeft'](#)
- 9 [Federatie ondertekent manifest Inzicht in kwaliteit van medisch zorg](#)
- 9 [Akkoord over nieuwe AMS](#)
- 13 [Bijeenkomst Platform Medisch Specialisten Patiëntveiligheid](#)
- 13 [Brief aan minister van VWS over spreiding en concentratie van zorg](#)
- 30 [Bijeenkomst netwerk AI over AI-geletterdheid](#)

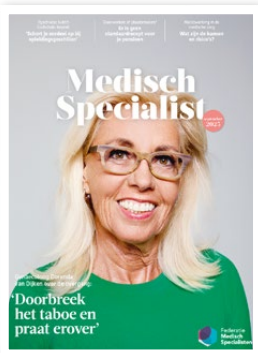
NOVEMBER

- 4 [Bijeenkomst van Duurzaam dokteren: impact van medicijnen op het milieu](#)
- 20 [Voorzitter Karel Hulsewé in Medisch Contact over passende zorg](#)
- 25 [SRI-symposium Omgaan met risico's](#)

DECEMBER

- 2 [Werkbezoek Karel Hulsewé aan Meander MC](#)
- 3 [MMV-congres Opleiden is veranderen](#)
- 3 [Niels van Heerbeek wint Opleidingsprijs 2025](#)
- 10 [Onderzoek naar impact verlagen arbeidsduur medisch specialisten](#)
- 12 [Seh-artsen treden per 1 januari 2026 toe tot Federatie Medisch Specialisten](#)
- 12 [Benoeming nieuwe bestuursleden Peter de Jager en Irene van Liempt](#)

MEDISCH SPECIALIST 2025 JAARGANG 11

Medisch Specialist is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van bijna 30.000 exemplaren. Het magazine wordt kosteloos toegestuurd aan alle medisch specialisten in Nederland die aangesloten zijn bij de Federatie en artsen in opleiding die lid zijn van De Jonge Specialist (DJS).

10 jaar Kennis- en dienstverleningscentrum

Dit jaar vierde het Kennis- en dienstverleningscentrum van de Federatie en de LAD het **tienjarig jubileum**. In die periode is het uitgegroeid tot een breed expertisecentrum voor juridische vragen. In 2025 behandelde het juristenteam in totaal 2.543 vragen en dossiers en de dienstverlening werd gemiddeld met een 8,8 gewaardeerd.

66 procent van de vragen ging over arbeidsrechtelijke onderwerpen. Denk aan het beoordelen van of begeleiden bij geschillen over de arbeidsovereenkomst, vragen over uitleg van de cao, het salaris en begeleiding bij arbeidsongeschiktheid. 13 procent had betrekking op gezondheidsrecht en 9 procent betrof individuele ondernemingsrechtelijke vragen, met name over zzp-overeenkomsten. Ook msb's, medische staven en andere collectieven hebben ons weer goed weten te vinden in 2025. In lijn met de omvang van de beroepsgroepen stelden psychiaters, kinderartsen en internisten de meeste vragen.

CAO, BELEID EN TRAININGEN

Naast de individuele dienstverlening adviseert het Kennis- en dienstverleningscentrum bij cao-onderhandelingen en leveren onze juristen input voor het (arbeidsvoorwaarden) beleid. Zo is input geleverd voor de uitwerking van het AMS-onderhandelaarsakkoord én voor de inzet voor de Cao UMC. Daarnaast zijn diverse workshops en webinars verzorgd, onder andere voor VASON, De Geneeskundestudent, De Jonge Specialist en voor aios huisartsgeneeskunde. Ook wordt vanuit het Kennis- en dienstverleningscentrum geadviseerd over regelgeving van het College Geneeskundige Specialismen (CGS) en wordt er input geleverd aan projecten binnen de KNMG, waaronder het Project Specialismelandschappen en aan het Domus Juristenoverleg.

BELANGRIJKE ONDERWERPEN IN 2025

- Behoud vrije beroepskeuze
- Zzp-regelgeving
- Gezond en veilig werken, met name de uitwerking van de waarneemregeling in de AMS
- Uitwerking nieuwe afspraken uit het AMS-akkoord
- Interpretatie afspraken uit het vorige akkoord Cao UMC

VRAGEN AAN HET KENNIS- EN DIENSTVERLENINGSCENTRUM

1.668	232	105
ARBEIDS-RECHTELIJKE VRAGEN	ONDERNEMINGS-RECHTVRAGEN	ONDERSTEUNING AAN GROEPEN PROFESSIONALS
344	125	69
GEZONDHEIDS-RECHTELIJKE VRAGEN	VERENIGINGS-RECHTELIJKE VRAGEN	LEDEN-VOORDELEN

VERDELING VRAGENSTELLERS

47%	19%	16%
MEDISCH SPECIALISTEN	OVERIGE ZORGPROFESSIONALS	A(N)IOS
8%	5%	5%
BUREAU VAN DE FEDERATIE EN HET KENNISINSTITUUT	WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN	ZIEKENHUIZEN/ COLLECTIEVEN

SAMEN MET DE LAD

De Federatie en de LAD werkten ook dit jaar nauw samen om de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van medisch specialisten in dienstverband te verbeteren. Bij de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialist (AMS) zitten de Federatie en de LAD samen aan tafel, bij de Cao UMC vertegenwoordigt de LAD medisch specialisten mede namens de Federatie. Bij de Cao GGZ vertegenwoordigt werknemersorganisatie FBZ de medisch specialisten, waarbij de LAD is aangesloten.

- In maart 2025 is ingestemd met de nieuwe Cao GGZ.
- In het najaar volgde een resultaat voor de nieuwe AMS 2025. Ook starten we samen met de NVZ een onderzoek naar normalisering van de werkweek.
- Sinds april 2025 overleggen LAD en UMCNL over herziening van hoofdstuk 15 van de Cao UMC, ter voorbereiding op de onderhandelingen die in oktober begonnen.
- Samen met DJS ontwikkelden we diverse infographics met resultaten van onze [Loopbaanmonitor](#).
- We ontwikkelden een factsheet Lokale regelingen voor duurzame inzetbaarheid en een factsheet Werkplezier.
- Samen met de NVZ ontwikkelden we de handreiking Het goede gesprek.

Ook dit jaar werkten we samen om de positie van medisch specialisten in dienstverband verder te verstevigen. Duurzame inzetbaarheid en normalisering van de arbeidsduur blijven belangrijke speerpunten.

De Academie

De Academie voor medisch specialisten is het opleidingsinstituut van de Federatie Medisch Specialist. Het opleidingsaanbod richt zich op vaardigheden, leiderschap, bestuur en management en is speciaal ontwikkeld voor medisch specialisten, ziekenhuisapothekers, klinisch fysici, klinisch chemici en a(n)ios.

uitvoering van de training evidence based richtlijnontwikkeling (EBRO). Deelnemers waarderen deze trainingen om hun directe toepasbaarheid in de praktijk.

LEIDERSCHAP

Internationaal verzorgde de Academie een vervolgtraining bij het Curaçao Medical Center, aansluitend op een eerdere leiderschapstraining. In het Spaarne Gasthuis is een meerjarige leergang voor medisch managers succesvol afgerond. Ook bij andere ziekenhuizen blijft de vraag naar leergangen voor medisch managers groeien.

In 2025 heeft de Academie ruim 2.500 zorgprofessionals getraind en begeleid. Het jaar stond in het teken van groei, nieuwe samenwerkingen en uitbreiding van het opleidingsaanbod. Daarmee blijft de Academie inspelen op de toenemende vraag naar professionele en persoonlijke ontwikkeling binnen de zorg.

AIOS TALENTENKLAS

De belangstelling voor de Aios Talentenklas was groot. Om meer aios de kans te geven hun leiderschaps- en ontwikkelvaardigheden te versterken, is besloten om in 2026 een extra editie te organiseren.

DUURZAAMHEID

Het Landelijk Netwerk de Groene OK ontwikkelde de onderwijsmodule De Groene OK. Deze module is via de Academie als pilot aangeboden aan aios, medisch specialisten en OK-medewerkers die willen bijdragen aan verduurzaming van de zorg, met specifieke aandacht voor de operatiekamer.

VERVOLGTRAINING SPEAK UP DEAR

De Academie verzorgt al jarenlang met succes de training Speak up dear, speciaal gericht op vrouwelijke artsen en medisch managers. In 2025 introduceerde het opleidingsinstituut een vervolgtraining en voorziet daarmee in de behoefte aan verdere verdieping.

TEAMCOACHING

De vraag naar begeleiding van vakgroepen en wetenschappelijke verenigingen bij hei- en bestuursdagen nam toe. Daarnaast doen teams vaker een beroep op teamcoaching ter ondersteuning van samenwerking, communicatie en leiderschap.

TRAINING RICHTLIJNONTWIKKELING

De Academie versterkte de samenwerking met het Kennisinstituut van de Federatie door gezamenlijke

Samen met De Jonge Specialist (DJS) ontwikkelde de Academie een modulaire leergang voor bestuurders van zowel DJS als van de juniorverenigingen. In 2025 zijn hiermee 94 aios opgeleid.

COACHENDE VAARDIGHEDEN

De opleiding Medisch coach is dit jaar herzien en omgezet naar de training Coachende vaardigheden, bestaande uit vier levels. Deelnemers kunnen elk level afzonderlijk volgen of kiezen voor de gehele leergang.

OPLEIDINGSPORTAAL

Tot slot lanceerde de Academie samen met de afdeling HRM van de Federatie het opleidingsportaal van het Federatie Ontwikkelhuis waar interne trainingen aangeboden worden waar ook wetenschappelijke verenigingen aan kunnen deelnemen.

De Academie
voor medisch specialisten

2025 IN CIJFERS

>100	100
INCOMPANY-LEERGANGEN EN -TRAININGEN VERZORGD	LEERGANGEN EN TRAININGEN VIA OPEN INSCHRIJVING AANGEBODEN
20	>2.500
HEI- EN BESTUURSDAGEN BEGELEID	MEDISCH SPECIALISTEN EN AIOS GETRAIND EN BEGELEID

Medisch specialisten moeten overal en altijd de beschikking hebben over de meest actuele kennis en behandelinzichten. De medewerkers van het Kennisinstituut zetten zich hiervoor in. Zij adviseren de 33 wetenschappelijke verenigingen en verzorgen procesbegeleiding bij kwaliteitsprojecten. Innovatie en methodiekontwikkeling zijn hierbij belangrijke speerpunten. Een greep uit de resultaten van 2025:

NIEUWE ALGEMEEN DIRECTEUR

In oktober 2025 mochten wij Samara Jaber verwelkomen als nieuwe directeur van het Kennisinstituut. Zij volgt Teus van Barneveld op, onder wiens leiding het Kennisinstituut in zeventien jaar tijd een sterke groei doormaakte naar een professionele organisatie van circa honderd medewerkers.

▲ Samara Jaber is de nieuwe algemeen directeur van het Kennisinstituut

BEOORDELING NIEUWE GENEESMIDDELEN

Veel nieuwe geneesmiddelen worden beoordeeld op hun meerwaarde voordat ze worden vergoed vanuit het basispakket van de zorgverzekering. Voor deze inhoudelijke beoordeling van geneesmiddelen is goede en tijdige inbreng vanuit de wetenschappelijke verenigingen noodzakelijk. Het Kennisinstituut heeft hiervoor samen met de Federatie, het Zorginstituut en Zorgverzekeraars Nederland (ZN), dit jaar een verbeterd formulier ontwikkeld en bood ondersteuning aan wetenschappelijke verenigingen bij het aanleveren van de gevraagde input. Na toelating van het geneesmiddel kan deze input vervolgens gebruikt worden door het Kennisinstituut bij het actualiseren van de desbetreffende richtlijn.

KWALITEITSVISITATIES

Met 21 wetenschappelijke verenigingen ging het Kennisinstituut dit jaar verder met het project ViSIE. Doel van dit project is te komen tot een toekomstbestendige visitatiemethodiek waarmee het functioneren van vakgroepen beter kan worden beoordeeld. De meeste verenigingen hebben inmiddels een normenkader en gespreksthemata ontwikkeld. Daarnaast is met twee andere wetenschappelijke verenigingen gewerkt aan de vernieuwing van hun visitatiemethodiek. Er zijn vijftien kwaliteitsvisitaties ondersteund en via visitatietrainingen zijn er 138 medisch specialisten opgeleid tot visiteur.

RICHTLIJNEN

Het Kennisinstituut werkt doorlopend aan het ontwikkelen en actualiseren van richtlijnen, het verbeteren van de methodieken hiervoor en het bevorderen van een goede aansluiting tussen onderzoek en richtlijnen. Dit jaar zijn er 1.254 modules ontwikkeld of geactualiseerd in 114 richtlijnen. De Richtlijndatabase telde dit jaar bijna 5,8 miljoen bezoeken. Daarnaast hebben de infectiepreventierichtlijnen van het SRI nu ook een plek gekregen in de Richtlijndatabase. Om wetenschappelijke verenigingen helder inzicht te geven in de status van ontwikkeling en herziening van hun richtlijnen, is er dit jaar een online dashboard gelanceerd.

In 2021 is gestart met een vernieuwde methode van jaarlijks modulair richtlijnonderhoud waarbij richtlijnen in thematische clusters zijn ingedeeld. Hierdoor kan nieuwe kennis sneller in richtlijnen worden verwerkt. In het afgelopen jaar is het aantal clusters verder uitgebreid naar 54.

▲ Inhoudelijke bijdrage van het Kennisinstituut tijdens SRI-symposium

KENNISONTWIKKELING

Het Kennisinstituut werkt samen met universiteiten en andere kennisorganisaties, onder meer in de vorm van gezamenlijke promotietrajecten. Bijvoorbeeld op het gebied van richtlijnontwikkeling, samen beslissen bij kwetsbare ouderen, passend bewijs en leefstijlinterventies in richtlijnen. In 2025 promoveerde een medewerker op het onderwerp Gedeelde besluitvorming en interdisciplinaire samenwerking in de context van complexe zorgbehoeften in het ziekenhuis. Adviseurs van het Kennisinstituut droegen daarnaast zelf actief bij aan kennisontwikkeling door het publiceren van wetenschappelijke artikelen en voordrachten op congressen.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

In 2025 is met begeleiding van het Kennisinstituut een SKMS-project gestart met meerdere wetenschappelijke verenigingen om te komen tot meer internationale samenwerking bij het ontwikkelen van richtlijnen, om zo de beschikbare kennis beter te benutten. Ook tijdens het richtlijncongres (GIN) in Genève stond het bevorderen van internationale samenwerking centraal. Het Kennisinstituut verzorgde tijdens dit congres verschillende inhoudelijke bijdragen.

UITGELICHTE PROJECTEN

- **Pilot Passend bewijs:** kaders die richtlijnontwikkelaars helpen te bepalen welke onderbouwing nodig is voor een sterke aanbeveling in een richtlijn en hoe je dat bewijs op een goede manier beoordeelt.
- **Overzicht van instrumenten voor samen beslissen:** wetenschappelijke verenigingen of richtlijnontwikkelaars kunnen met dit overzicht verkennen welk type instrument het best aansluit bij hun doelstellingen, doelgroep en context.
- **Handreiking kwaliteitsdocumenten voor zeldzame aandoeningen:** de best mogelijke benaderingen om kwaliteitsdocumenten voor zeldzame aandoeningen te ontwikkelen.
- **Leidraad organisatie ic-zorg:** de nieuwste inzichten over hoe de intensive care het beste georganiseerd kan worden om hoogwaardige zorg te bieden.
- **Kennisagenda Soma en psyche jeugd:** multidisciplinaire kennisagenda met de tien belangrijkste kennisvragen binnen het thema soma en psyche.

2025 IN CIJFERS

6
TRAININGEN
RICHTLIJN-
ONTWIKKELING

1.254
MODULES BIJ
114 RICHTLIJNEN

7
KENNISAGENDA'S
(NIEUW EN HERZIEN)

138
MEDISCH SPECIALISTEN
OPGELEID TOT VISITEUR

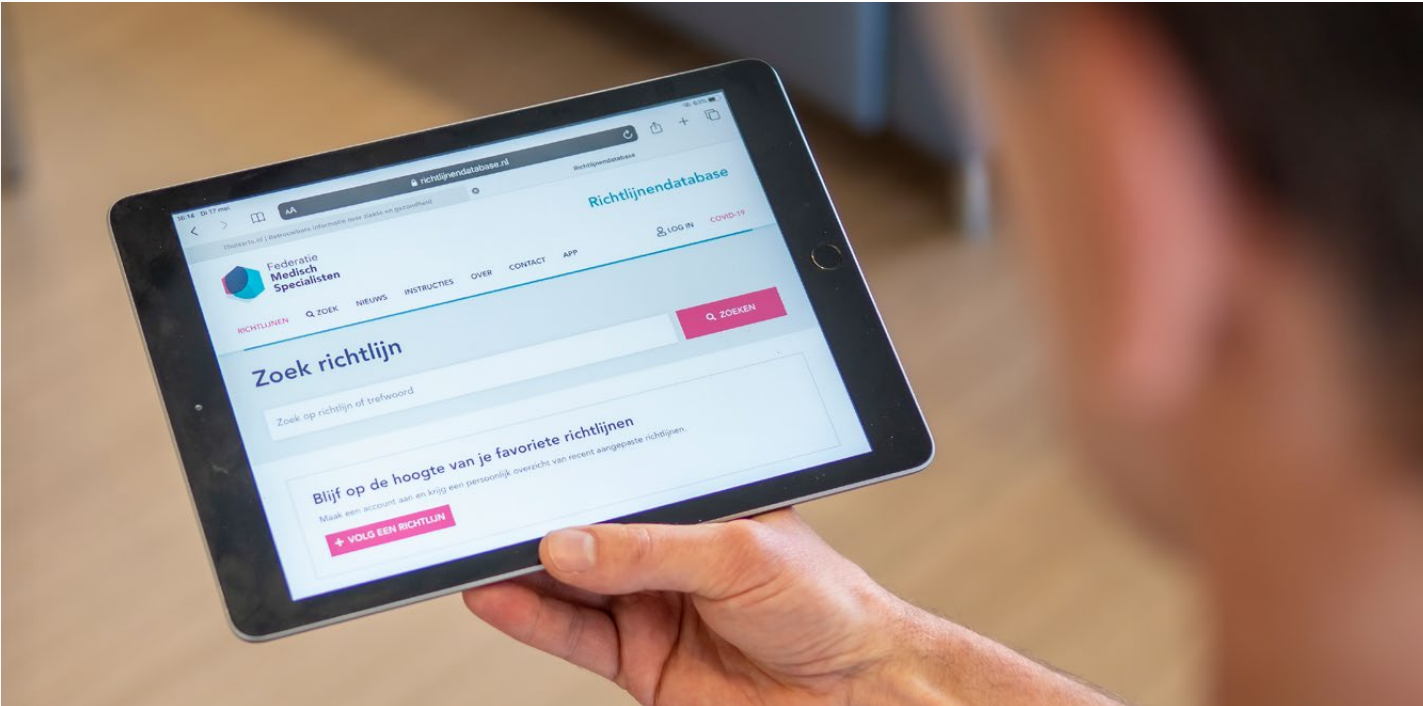
5,8
MILJOEN BEZOEKEN
RICHTLIJNENDATABASE

27.387
GEBRUIKERS
RICHTLIJNENDATABASE APP

ZORGEVALUATIE

Het Kennisinstituut was betrokken bij verschillende zorgevaluatieprojecten, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van zeven kennisagenda's en bij twee ZE&GG co-creaties waarin een kennisvraag is uitgewerkt tot een uitgewerkt onderzoeksvoorstel. Het Kennisinstituut ondersteunde daarnaast de ontwikkeling van het standpunt Agenderen, dat beschrijft hoe het proces van het ontwikkelen van kennisagenda's wordt beoogd. Daarnaast was het Kennisinstituut betrokken bij het project Regievoering, in opdracht van ZE&GG. In een pilot met vijf verenigingen is onderzocht wat nodig is om zorgevaluatie structureel te verankeren binnen de kennis-kwaliteitscyclus van wetenschappelijke verenigingen.

Verder ontwikkelde het Kennisinstituut de agenderen-implementerentabel voor richtlijnen. Hiermee kan per aanbeveling bepaald worden of er sprake is van een kennisvraag waar zorgevaluatie-onderzoek gewenst is en of er mogelijke implementatie-uitdagingen spelen.

Verenigen en verbinden

De Federatie stimuleert en ondersteunt de onderlinge verbinding en kennisuitwisseling tussen medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen. Bijna 3.700 medisch specialisten waren dit jaar actief betrokken in commissies en raden en er namen ruim 3.500 geïnteresseerden deel aan onze evenementen.

LUSTRUMCONGRES

Op 19 juni, tijdens het **Lustrumcongres** met meer dan 750 deelnemers vierden we het tienjarig bestaan van de Federatie en lanceerden we de visie Medisch Specialist 2035. Tijdens het congres werd het publiek uitgedaagd na te denken over maatschappelijke kwesties en gingen ze tijdens de deelsessies concreet aan de slag met de thema's van de visie.

▲ Dagvoorzitters Selma Tromp en Kirsten Dabekaussen bij het Lustrumcongres

VOORZITTERSWEEKEND

MMV-CONGRES

Het zeventiende **MMV-congres** op 3 december trok een recordaantal van bijna 1.500 bezoekers. Medisch specialisten, opleiders en aios kwamen samen om kennis te delen en te spreken over actuele thema's in de opleiding en het vak.

Voor de eerste keer werd tijdens het congres ook de Opleidingsprijs uitgereikt, een gezamenlijk initiatief van de Federatie en De Jonge Specialist (DJS). De winnende opleider keel-, neus- en oorheelkunde Niels van Heerbeek (Radboudumc) werd geprezen om het creëren van een veilig opleidingsklimaat én de manier waarop hij aios betrekt bij het vormgeven van verandering.

▲ Het zeventiende MMV-congres

COLLECTIEVENBIJEENKOMSTEN

In 2025 organiseerde de Federatie vijf bijeenkomsten voor collectieven van medisch specialisten: msb's, vmsd's, stafconventen en medische staven in ziekenhuizen, revalidatie- en ggz-instellingen. Het doel van deze bijeenkomsten is de positie van medisch specialisten en de gelijkgerichtheid met de raad van bestuur te versterken.

▼ Het jaarlijkse voorzittersweekend van de wetenschappelijke verenigingen

CONGRES ZORGEVALUATIE

Op 18 september organiseerden de Federatie, ZonMw en het programma ZE&GG het jaarlijkse **Congres Zorgevaluatie**. Zo'n 450 zorgprofessionals kwamen bij elkaar om van gedachten te wisselen over de rol van zorgevaluatie in de beweging naar passende zorg.

Onderzoekers, zorgprofessionals en beleidsmakers wisselden kennis en ervaringen uit over het evalueren en verbeteren van zorg. Het congres benadrukte het belang van samen leren en ontwikkelen om passende en toekomstbestendige zorg verder vooruit te helpen.

▲ Het jaarlijkse Congres Zorgevaluatie

SRI-SYMPOSIUM

Tijdens het **symposium** van het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) op 20 november kwamen bijna 300 deelnemers uit het hele land bij elkaar om te praten over gezondheidsrisico's in relatie tot infectiepreventierichtlijnen. Deze kwestie werd belicht vanuit verschillende perspectieven: ethisch, patiëntgericht, microbiologisch en beleidsmatig. Het symposium bood ruimte voor reflectie en uitwisseling van praktijkervaringen.

▲ Symposium van het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI)

PLATFORMS EN NETWERKEN BINNEN DE FEDERATIE

De Federatie faciliteert samenwerking met en kennisuitwisseling tussen wetenschappelijke verenigingen en medisch specialisten binnen de volgende netwerken en platforms:

- **Platform Patiëntveiligheid**
Medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen werken samen en delen kennis, ervaringen en resultaten rondom patiëntveiligheid.
- **Netwerk Preventie**
Dit netwerk zet zich in om de betrokkenheid van medisch specialisten bij preventie en gezondheidsbevordering te versterken.
- **Netwerk Europa**
Dit netwerk stimuleert de invloed op de organisatie, kwaliteit en toekomst-bestendigheid van de medisch-specialistische zorg op Europees niveau.
- **Netwerk AI**
Dit netwerk is opgezet om kennis te delen op het gebied van artificial intelligence (AI).
- **Netwerk Innovatie**
Met dit netwerk faciliteert de Federatie het delen van kennis en ervaring op het gebied van innovatie.
- **Netwerk Diagnostiek**
Binnen dit netwerk worden landelijke ontwikkelingen op het gebied van diagnostiek gevolgd, gedeeld en doorvertaald naar de werkvloer.
- **Netwerk Startende medisch specialisten**
Dit netwerk houdt zich bezig met het toekomst- en beroepsperspectief voor startende medisch specialisten.
- **Platform Informatiebeleid - CMIO-netwerk**
Leden van dit netwerk en vertegenwoordigers van wetenschappelijke verenigingen delen kennis op het gebied van informatiebeleid.
- **Platform Oncologie – SONCOS**
Dit platform vertegenwoordigt de wetenschappelijke verenigingen die zich bezighouden met oncologische zorg, vanuit de gezamenlijke ambitie om de oncologische zorg te verbeteren.

2025 IN CIJFERS

30	266	3.687	15	3.526
ACTIEVE COMMISSIES, WERKGROEPEN, KLANKBORD-GROEPEN EN RADEN	ACTIEVE RAADSLEDEN	ACTIEF BETROKKEN LEDEN	EVENEMENTEN	DEELNEMERS AAN BIJEENKOMSTEN

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres:

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres:

Postbus 20057
3502 LB Utrecht
www.demedischspecialist.nl